GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ¼ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunátória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 55. **Brasiovu 30|18 Iuliu** **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 30 Iuliu 1870.

La situatiune.

Seriositatea situatiunei cresce pe di ce merge. Pana acum se spera, ca resbelulu inceputu intre Franci'a si Prusi'a, prin midiulocirea diplomatica se va puté localisá; inse indata ce puterile germane de sudu s'au dechiaratu acum si cu fapt'a, ca redica flamur'a nationala pangermanistica sub conducerea Prusiei; indata ce regele Prusiei in fruntea stateloru germane avú curagiulu prin proclamatiunea sa indreptata catra principii loru a imprime si sigilulu pe tient'a resbelului inceputu, pe a carei margine este scrisu: „Resbelu pentru libertatea si unitatea Germaniei"; indata ce aratandu-si bucuri'a, ca principii Germaniei in intieleptiunea loru n'au fostu nici odata asia de uniti ca acum si ca spera, ca resbelulu va aduce o pace duratória „si unitatea Germaniei": din momentulu acest'a ni se spune, ca resbelulu de nationalitati e la usia.

Pana acum tóte statele celelalte se dechiarasera neutrale, astadi inse vedemu, ca ministrulu Italiei cerú camerei unu creditu militariu de 16 milióne si ca cu tóta neutralitatea -si pastréza libertatea de actiune; ér' dupa „Corespondance Slavé" din Boemi'a si alte sciri telegrafice, Itali'a si a armatu tóta flot'a, punendu in fruntea ei pe principele Amadeu ducele d'Aosta; de alta parte inse vré a tramite 100 mii soldati in Franci'a, pentru a fi sub suprem'a comanda a ducelui de Palicao si colonelulu italianu Nassi a mersu la Parisu intr'o misiune confidentiala la imperatulu. Itali'a dar' inca e in ajunulu redicarei flamurei nationale. — Garibaldi cu fiiulu seu Menotti au mersu la Turinu si celu d'antaiu conversase multu timpu cu regele. Reservele Italiei inca suntu chiamate sub arme. — Se vorbesce de corpuri de armata pentru confiniie si se afirma, ca alianti'a intre Itali'a cu Franci'a e fapta, cá si cea intre statele germane de sudu cu Prusi'a. Daoud-Pasia e tramisu de Sultanulu ér' in misiune confidentiala la imperatulu. — De alta parte principele Napoleonu sosi la Parisu, elu se pune in fruntea a 20 mii francesi, cari se desbarce in Danimarc'a, ér' de pe vapórele francese desbarcara 25 mii la Emden pentru a operá cu hanoveranii. Pe langa aceste arméza si Portugali'a si Ispani'a, pentrucá se nu pecatuiésca in contra vietiei rasei latine.

In Orientu -si redica capulu un'a alta furtuna. Diurnalulu oficialu din Serbi'a „Vidovdan" observa, ca cestiunea Orientului prin eventualitatile resbelului presentu póte deveni la aprópe prorumpere si pretinde pusetiunea armata din partea Serbiei. „Vidovdan" dechiara, ca cestiunea acést'a nu e européna, ci apartiene numai specialu de interesele Serbiei, Bulgariei, Romaniei si Greciei. — Fói'a oficiala comproba, ca s'au facutu negotiari diplomatice pentrucá se se lase administratiunea Bosniei la Serbi'a, inse diurnalulu oficialu alu Serbiei dechiara, ca puterile, care au consiliatu pe Pórt'a la coderea acesta, ei suntu ostile. — Turci'a arméza cu cea mai mare urgenti'a si dupa una telegrama din Constantinopole din 20 Iuliu „se teme de o revolutiune in Romani'a si de unu atacu in acestu punctu din partea Rusiei."

Romani'a e decisa a observa neutralitate armata; asia spune diurnalulu guvernului „Pres'a", scriindu, ca protestarea nóstra trebuie se se faca cu armele in mana; armat'a romana trebuie se apere teritoriulu patriei sale si onórea nationala; fiindu romanii decisi a muri cu arm'a in mana, „luptandune", dice, „in contra acelor'a ce ne ar' ataca dreptulu nostru de statu liberu; neutralitatea dara romana va fi perfecta si corecta, inse demna si armata. Astfeliu numai o intielegemu noi si astfeliu o intielegu toti romanii." — In Nr. din 12 Iuliu vechiu totu „Pres'a" intre altele dice, ca este infricosiatu tabloulu ce presenta taberele beligerante, care striga una alteri'a: victoria séu mórte! — „Provediniti'a ajuta nu pre cei nepasatorii, ci pre cei ce n'au putere destula a se luptá: „Ajutate si Dumnedieu te va ajutá". Resbelulu póte se ucida séu se inaltia o natiune, dice „Pres'a":

„Detori'a nóstra e se padimu neutralitatea, dar' dreptulu nostru este cá se conservamu demnitatea si onórea nationala veri carei incalcari de ori ce natura, si pentru acestu cuventu, dupa cum amu mai disu, „neutralitatea nóstra trebuie se fia armata".

„Acést'a este calea nóstra de conduita ce trebuie se urmamu facia cu evenimentele ce se pregatescu in Europ'a.

„Acést'a este politic'a nóstra nationale si curatu romanésca." Óre in fapta cum se urméza? Se arméza tiér'a? —

Facia cu situatiunea „Reform'a" maghiara se ofera cu ajutoriu Romaniei, de a scapa de C.. si a pune pe tronu pe Cusa. De alta parte se scrie, ca princ. Nicolae Bibescu vine dela Parisu prin Vien'a in Romani'a, totu pentru tronu? Facia cu asta situatiune critica mai póte fi vorba de a ambla dupa tronu? Cine scormonesce astfeliu de agitatiune pentru Romani'a, óre nu vré se o turbure in laintru, pentrucá se fia neputintiósa a-si pune baltagulu in cumpen'a pretensiunei popóreloru, cá la unu congresu dupa marele resbelu se nu aiba cuventu a-si asecura nedependenti'a nationale? Peri satana din calea prosperitatei Romaniei! — Mascele cu dóue fecie nu mai suntu secretu si vocea timpului: „acum séu nici odata" va audio fiecare poporu, care cum ei dicteza prosperarea si situatiunea. Cine sémena ventu va secera furtuna. Óre n'au mai invetiatu popórele, care e interesulu loru si care alu dinastieloru? —

Apropos! Pe 24 Iuliu e conchiamata lig'a internationale pentru pace si libertate la congresu in Bern'a Elvetiei. Manifestulu com. centralu din Basel provóca la protestare in contra varsarei de sange pentru ambitiuni principiarie. — Fulgerulu resbelului a ajunsu a schintea pana si in liber'a America, unde admiralulu Porter, prevediendu posibilitatea de a se amesteca si statiurile unite in complicarile Europei, recomendá pregatiri si inarmari marine; ér' irlandesii facura demustratiuni in favórea Franciei, care pe langa ce e armata infricosiatu mai conduse acum alte 80 mii pusci nóue si inroléza contingentulu de 140 mii fetiori, ceea ce face si Prusi'a mereu. — —

Din campulu resbelului.

Francesii cu 200 mii inaintéza in Baden si in Palatinatu, ér' prusienii s'ar retrage dupa o batalia ce au suferitu la Landau.

„Pesti Napló" insusi scrie, ca prusienii neputendu opri puterea resbelica a Franciei s'au retrasu catra Mannheim, unde se afla vreo 80 mii germani de sudu si alti prusieni si unde vreau a lua basea la lupta, adunanduse vreo 200 mii germani. Unu despartiementu francesu a ocupatu Pirmacenz, Walterbach si a inaintatu pana la Neustadt si se apropria de Mannheim.

La Saarlois au triumfatu francesii intr'o lupta sangerósa asupra prusieniloru. Ast'a scire o publica si oficiósele Austro-Ungariei.

Un'a telegrama din Berlinu 25 Iuliu anuncia, ca la Gerswéiler s'au intemplatu unu atacu, in care francesii perdura 10 fetiori si fura siliti a se retrage si ca s'au comprobatu, ca puscile prusiene cu acu facia cu cele francese chassepots suntu superióre si ca francesii desertéza adesu. Ast'a semena cu depesiele rusesci dela Olteniti'a.

Se mai scrie, ca ministrulu francesu de resbelu Lebeouf ar' fi reportatu in Parisu in 26, ca generalulu Bernis (!) facundu recunóscere a perdutu 2 oficiri prinsi si 1 mortu.

Berlinu 28 Iuliu. Eri la Rheinheim se incinse unu atacu la podu. Francesii fura respinsi si lasara unu mortu. Rheinheim e aprópe de Darmstadt in Hessen, prin urmare francesii au inaintatu cu tóta victori'a dela podu.

Rusi'a postéza armata catra Prusi'a si déca va pasi in favórea acesti'a, atunci un'a aliantia e prevediuta intre Franci'a, Itali'a, Austri'a, Anglii's, Scandinavi'a si Danimarc'a. —

Brasiovu in Iuliu 1870.

Din diuariulu unui calatoriu prin Fagarasiu.

(Capetu.)

La interpelarea d. vicariu Antonelli: dreptu este, ca fisiculu districtualu Dr. Bruszt, (unu botezatu maghiaronu) a naintatu prin oficiolatu la ministeriu unu reportu, care ar' descrie cu cele mai urite colori poporulu si preutimea districtului?

Respundiendu afirmativu capitanulu supremu la acésta interpelare, ordina la cerere citirea reportului in originalu*).

Au scrisu strainii platiti cu pungi de galbini din partea inimiciloru nostri cu tenta inveninata asupra romaniloru, au scrisu jidani diurnalisti, cari stau in perpetuulu soldu alu incarnatiloru romanofagi, ve marturisescu inse, ca o astfeliu de batujocura, unu astfeliu de pamfletu, unu astfeliu de reportu intretiesutu cu fiere si veninu asupra populatiunei si a preutimei, astfeliu de minciuni grosolane imbracate in espresiunile cele mai scarnave, n'au scrisu nime, asia cum au scrisu fisiculu Fagarasiului in acestu reportu despre acelu poporu, despre acei preuti, cari l'au alesu de fisiculu districtualu, lu platescu, si din a caroru sudóre si a implutu saculu.

Remasera toti inmarmuriti, necrediendu celoru audite, nici unulu nu sciea se se reculéga; unu murmuru generalu, oftari adenci si dureróse premersera scenei ce urmá, asia incatu, pentru unu momentu mi batea anim'a coplesita de frica, ca va erumpe unu scandalu, acomodatu indignatiunei produse.

*) Ar' trebui publicatu cu notitie, cá se se oglindeze in elu si perversitatea strainiloru. — R.

A . . . protestă mai antaiu cu solemnitate in contra batujocuriloru puse pe preotime si pe poporu si face propunere, că pentru o astfeliu de neertata si indolenta fapta a oficiolatului, carele a pututu substerne acelu pamfletu la locurile mai inalte, se-si esprime comitetulu nemultiumirea si se i se dè dojana, séu cum ar' dice cei de dincolo de Carpati se i se dè unu votu de blamu, si acésta se se petréca la protocolu.

Sustienendu P. acesta propunere mai adauge, ca fisicului Bruszt se i se impute in scrisu acésta fapta, si pana la viitóri'a siedintia se revóce oficiosu rectificandu reportulu conformu adeverului si spre multiumirea comitetului, altfeliu -si reserva dreptulu a face alta propunere chiaru pentru depunerea acestui omu din postulu seu.

Ambele propuneri se sprijiniara energicu si de catra ceilalti membri romani in contra membriloru maghiari, cari sustienea dimpreuna cu capitanulu, ca ei nu vedu in acelu reportu ceva vatamatoriu si esageratu.

In fine pasindu prot. M. cu o nóua propunere, in urm'a careia, se se indetoreze fisiculu Bruszt simplu a da o dechiaratiune esplicatória, cum a intielesu elu unele pasage ale reportului, cari s'ar paré mai vatamatórie, pana la siedinti'a urmatória, se se tréca la ordinea dilei. Apararea acestoru propuneri de o parte si de alta i veni fórte bine capitanului supremu, pentru ca in fine si incatu sciu eu nu s'a adusu nici unu conclusu asupra loru (!!), ci s'a trecutu la cetirea reportului asupra starei agendeloru judiciale, din carele amu vediutu atata, ca in districtulu Fagarasiului justiti'a e amortita cu totulu, potu dice, ca, dupa cele audite din descrierea ei din partea unoru membri, cu escept. la judecatoriele singulari la judecatori'a colegiale este justistitia. Si or' nu se póte dice asta, candu in intervalu de 6 luni la o judecatoria colegiale nu s'a adusu nici o sententia meritória, celu pucinu din reportu nu se vede.

Din 367 procese aflatórie in cursu s'a substernutu curtii judecatoresci spre decidere, prin procuratorele proceseloru 113, din care nu se a resolvatu prin sententia meritória nici unulu, ér' 253 se afla in manipulatiune. Causele de ereditate séu de impartieli diacu cu anu: arestantii stau nejudecati, si se tramitu la alte jurisdictiuni spre a fi judecati, amploiatii, cu esceptiuni, nesubordinati si necualificati, apoi si nepasatori, poporulu si partitele, ce -si cauta dreptulu loru striga in gur'a mare si se vaieta, ca nu lu afla si n'are cine i asculta.

La observarile si plangerile acestea aduse in siedinti'a comitetului respunse d. capitanu, ca de si nu se póte denega starea deplorabila a justitiei, acésta inse nu se póte imputa nimenui decatu acelei impregiurari, ca pentru multimea agendeloru obvenitórie si restantie aglomerate nu este personalu destulu si puteri suficiente, si ca tóte representatiunile facute pana acum la locurile mai inalte in asta privintia si la tóte rugarile adresate spre delaturarea reului si inmultirea personalului, guvernulu si ministeriulu nu voiesce a face nemica. Incatu amu intielesu eu mai e o alta buba rea si anume acea, ca presiedintele judecatorii, carele de altmintrele se dice a fi omulu celu mai activu si conscientiosu, nu are, dupa instructiunile custatórie, nici unu dreptu disciplinariu asupra amploiatiloru, ci acela e datu instantiei a dóu'a si capitanului supremu; óre ambi-loru, dupa cum se vede, se le pese pucinu de nesuferit'a stare a justitiei?!

Catu va mai dura asta stare, nu sciu, destulu, ca dupa cum m'amu convinsu mai reu nu se póte.

Interpelarea despre banii, ce au jucatu rolulu cu ocasiunea alegerei renumitului deputatu Benedek, a remasu nefacuta, inchiandose siedinti'a.

Regretu multu, ca nu s'a facutu, fiinduca nu s'a satisfacutu curiositatii, cum avea a fi respunsa. Déca in adevera a spessitu regimulu vreo cateva mii pentru Benedek, n'a facut'o de giaba, pentruca elu vine in una din siedintiele trecute, -si arata recunóscerea sa regimului pentru jertfele aduse, si voindu a combate pe bravulu deputatu Mocioni si alti, cari vorbira in contra proiectului despre regularea municipieloru — spune lumei in numele romaniloru ce l'au alesu, si că deputatu romanu (alesu de romani), ca proiectulu regimului pentru regularea municipialoru indestuléza si satisface dorintieloru poporului romanu transilvanu(!), elu o scie acésta că deputatulu unui districtu curatu romanescu si votéza cu mare éclatu pentru proiectu. Bucurativa dara voi amploiati romani din Fagarasiu, cari ati contribuitu la alegerea lui cu parale straine, si ve veseliti la vócea cea frumósa a deputatului viritu, éra voi, cari ati contribuitu dinariulu vostru pentru a puté reesi cu deputatulu nationalu oftati in contra miiloru ce jucau, ve dicu, fericiti cei seraci cu duchulu, ca plat'a vóstra va fi in ceriu, carele e cam departe.

Ce se -mi dica mie, carele mi amu perdutu tóte ilusiunile, totu curagiulu si m'amu desteptatu din frumósele visuri in o realitate amara!

Póte unulu din cetitori se va afla se me consoleze, si cu acesta rugare catra cetitoriu incheiu cea de antaia incercare a mea de a-mi pune cugetele pe chartia in publicitate. —

Unu licentiatu in drepturi.

Discursulu

deputatului d. Sigismundu Borlea

(tienutu in 4 Iuliu in camer'a repr. Ungariei.)

Onorata casa! Insinte de ce asiu vorbi la obiectu, de si nu bucurosu, dar' sum silitu a face observare la una afirmatiune a dlui antevorbitoriu Benedek.

Dlu abl. Benedek reflectandu la vorbirea condeputatului Mocioni, afirma, ca la anulu 1848 poporulu invescutu cu tóte drepturile, in locu se fia fostu multiumitoriu pentru acést'a, s'a rescolatu si a comisu crudelitati; cum s'au vediutu in evenimentele triste din Transilvani'a la 1848. De aici densulu deduce, ca poporulu trebuie despoiatu de drepturile sale, ca-ci la din contra rebeléza si comite crudelitati. (Piha!) Acest'a e celu pucinu intielesulu vorbirei sale, — si acestu atacu ilu indrépta a numitu in contra nóstra si respective in contra romaniloru transilvaneni.

Mi pare fórte reu, ca dlu abl. Benedek trase discusiunea pe terenulu acest'a, inse eu nu lu urmaresc, că se nu provocu amaritiuni. Atat'a totusi cauta se amintesco, ca déca dlu abl. Benedek erá de facia aici in éru'a trecuta, ar' fi potutu audi, ca unu abl. din Transilvani'a, numele lui nu -mi vine aminte, totusi mi se pare, ca d. abl. Nagy candu tienú vorbire intr'o causa, anumi cu numele pe abl. Berzenczey, că pe acel'a ce a fostu causatoriu alu funestei catastrofe transilvanene din 1848. (Strigari: N'a fostu abl. Nagy, ci Horváth!) Ei bine, eu amu premisu, ca nu -mi aducu aminte de nume, asia dara n'a fostu Nagy ci Horváth, — la acést'a respundiendu Berzenczey in publicu aici in casa éra numi pe Horváth de autorulu si causatoriulu evenimenteloru triste transilvanice din 1848.

De asta data eu nu aflu cu cale a discute si constatá, ca in adeveru cine a fostu autorulu acelor evenimente triste, atat'a inse e adeveratu si constatatu, ca ori cine a potutu fi acel'a, inse poporulu romanu transilvanénu si natiunea romana de feliu n'a fostu. Si de óra ce acestea le recunósce si scie fiacine, si d. abl. Benedek că transilvanénu si ablegatu inca le-ar' poté sci, de ar' vol.

Ce se tiene de afirmatiunea acesta, ca poporulu rebeléza déca nu se despóia de drepturile sale, acést'a e o afirmare, carea nici nu merita combatere.

Si acum se trecemu la obiectu.

Onor. casa! Neamintindu cele insirate de unu antevorbitoriu, cumca de si in vér'a trecuta candu s'a desbatutu proiectulu de lege relativu la organisarea judecieloru, cá si cestu presentu, cu multa graba si in ruptulu capului, nu numai ministrulu de justitia, că se fia cu atat'a mai securu despre primirea proiectului seu, in numele regimului face in sectiuni acea dechiaratiune solemna, ca cu ocasiunea organisarei jurisdictiuniloru, se va pastrá nescirbita autonomi'a municipieloru, si ca sfer'a de activitate a comitetelor nu se va angustá, ci si ministrulu de interne de acuma, carele a gatitu si presentatu acestu proiectu de lege, candu a insciintiatu jurisdictiunile prin circularilu sen despre primirea portfoiului ministerialu, inca a facutu acésta dechiaratiune (strigari: Si-a tienut'o frumosu!), — totusi proiectulu de lege de sub desbatere referitoriu la organisarea jurisdictiuniloru, nu numai, că nu sustiene neatinsa autonomi'a municipieloru si ciunta sfer'a de activitate a comitetelor, ci restórna si nemicesce din fundamentu si un'a si alt'a. (Ablegatulu Paczolay l'intrerumpe strigandu: n'ai dreptu!) Ba dieu amu! Ca-ci pana acum comitetele insesi alegeau pe toti oficialii, éra intru intielesulu proiectului din cestiune regimulu si respective organele lui, adica comitii supremi insisi denumescu mai multi amploiati, si denumescu din acestia una parte pe 6 ani, alta parte pe viétia; pana acuma comitetulu ecsercea cercetarea disciplinaria asupra amploiatilora si aducea decisiune; dupa proiectulu de facia acestu dreptu compete comitelui supremu si regimului; pana acuma facea comitele supremu candidatiunea in cointelegere cu inteligenti'a si respective in contielegere cu comitetulu, — intru intielesulu proiectului presentu, comitele supremu are in privinti'a acést'a potere nerestrinsa, ca-ci prin amendamentulu comisiunei centrali, care prin dlu referinte fù presentatu casei că unu castigu mare, că candidatiunea s'o se faca sub presiedinti'a comitelui supremu comisiunea compusa din 3 membri alesi de comitetu si 3 membri denumiti de comitele supremu, — de óra ce in casu de voturi egali, decide votulu comitelui supremu, — in privinti'a fórmei esteriére de si diferesce de proiectulu regimului, totusi catu pentru contienutulu lui internu, totu aceleasi tienta si resultatu are, — ca-ci nu se póte trage la indoiéla, ca comitele supremu astfeliu de ómeni va denumi in acea comisiune, despre cari va fi convinsu, ca se voru supune orbisiu vointiei lui. Deci déca s'ar intemplá că cei 3 membri alesi de comitetu se nu consimtia cu voi'a comitelui supremu, acolo suntu cei 3 membri denumiti de comite, cari votandu amesuratu vointiei acestuia si instructiunei primite, si prin acést'a producundu egalitate de voturi, votulu comitelui supremu decide. Si asia dupa acésta mica ceremonia éra suntemu acolo, unde amu fostu, adica ca comitelui supremu i se dà potere nerestrinsa la candidatura (strigari: adeveratu!).

Si -mi va ertá diu referinte déca i spunu, ca amendamentulu ce lu presentá casei că unu castigu stralucitu, sémena că si candu cineva anuncia prin placate mari, ca intr'atat'a i a succesu a imblandi unu crocodilu mare, incatu veri-cine fara temere si fara periclu póte se-si bage capulu in gur'a lui, (ilaritate), si dupa ce se adunà publicu numerosu că se véda acésta operatiune miraculósa, renumitulu imblanditoriu de animale bagandu man'a intr'unu vasu mare, scóte de códa una micutia si inocenta bróscu cu cestu si o presenta publicului că pre crocodilulu ce l'a imblanditu (ilaritate).

In daru onor. casa, a trecutu timpulu insielatiuniloru, astadi nu mai póte face nime că publicului luminatu se créda, ca bróscu'a cu cestu e crocodilu, si din contra, ca crocodilulu e bróscu cu cestu (ilaritate: asia e!)

E adeveratu, ca dlu ministru de interne in vorbirea sa din 4 Iuniu afirmá, ca de acesta a invescutu pe comitii supremi cu astfeliu de dreptu nemarginitu că prin acesa se póta luá nationalitatile sub scutulu regimului. Noi fórte multimimu de ingrigirea si aperarea regimului, inse de óra ce gustaramu din inceputu si mai gustamu si astadi fruptele ei amare, nu o mai dorimu, ca-ci scimu pré bine in ce modu are datina regimu se partinésca nationalitatile, dovedescu acést'a faptele insesi, ca-ci unu efusu de partinire a regimului e si acesa, ca aici la dieta ablegatii din Ungari'a s'an alesu pe basea unei legi electorali, ablegatii din Transilvani'a pe basea unei alte legi electorali, si inca unei legi fórte nedrepte si necorespundietórie timpului nostru, si inca si scandalóse precum a disu fórte numeritu abl. Irányi. Prin acést'a s'a ajunsu acelu scopu, ca romanii, cari fórma maioritatea Transilvaniei, aici in casa nu suntu representati de feliu; mai departe, ca la intregu ministeriulu si la curia, unde se urca la mii numerulu amploiatiloru de statu, abia suntu de totulu 10—12 romani aplicati; aréta mai incolo ingrigirea regimului pentru nationalitatile nemaghiare si fói'a oficiala de eri, unde intre numerosii membri de judecatorii superiore ce s'au denumitu, nu se afla nici unu romanu; dovedesce acést'a apoi si numerulu comitiloru supremi de romani, carele in proportiune cu numerulu poporului romanu se póte, reduce pana la nula. (O vóce: la obiectu!) Se tiene de obiectu si inca obiectulu principalu; adeveresce acést'a, ca in comitatulu Aradului si in districtulu Cetatii de Pétra, unde suntu romanii in maioritate absoluta, si unde conformu legei de nationalitate ar' trebui se se denumésca comiti supremi de romanu, guvernulu numai că se nu fia silitu a denumí de acestia, tiene cu anii neimplute locurile demnitatiloru de comite supremu; aréta acést'a in fine, ca dupa sanctionarea legei de nationalitate, la carea a binevoitu dlu ministru de

interne se provóce în vorbirea sa frumósa din 30 Iuniu, intru unu comitatu curatu romanescu a demisionatu unu comite supremu romanu, simplu numai din caus'a, cá a fostu romanu si n'a fostu aristocratu, si a denumitu in loculiu lui unu conte maghiaru. (Stang'a estrema: fórte frumosu lucru!) Contra procedurei acesteia comitetulu comitatensu a facutu representatiune la regimu, inse de si a trecutu de atunci unu anu intregu, regimulu inca n'a respunsu. Credu, ca n'amu lipsa se numescu acestu cotto, ca-ci on. regimu si asia scie, in care cottu s'a intemplatu acést'a.

Ma inca pana acolo merge cu protectiunea, in catu déca cutéza vr'unu amploiatu romanu de statu numai se se misce pentru nationalitatea sa, numai decatu ilu demisionéza, — dar' celor'a ce adusera in tiéra óstea muscalésca, acelor'a li póte ertá si face se li voteze diet'a pensiune (strigari: adeveratu), inse déca atare amploiatu de statu nemaghiaru cutéza a-si redicá vócea pentru nationalitatea sa, acelu'a nu i pardonéza, si nu numai ca lu demisionéza, ci lu despói'a si de dreptulu la pensiunea meritata. Astfeliu de protectiune, on. casa, nói nu ni trebuiesce, nici ni o póte dorí natiunea maghiara.

Altcum ministriulu de interne n'a potutu s'o spuna ast'a seriosu; si cumca nici a spus'o seriosu, acést'a s'a vediutu si de acolo, ca la afirmarea dsale si densulu a surisu. Si e cu potintia se i fi venitu aminte atunci si lui cá si mie anedoct'a vechia despre cocostarcu cá regele si protectoriulu bróscelor (ilaritate, sgomotu in drépt'a).

Dispositiunile insirate ce tientescu la nemicirea autonomiei jurisdictiuniloru si sverei de activitate a comiteteloru, ni aparu si la antaia simpla cetire a proiectului de lege, inse de lu luamu la analisa mai seriósa, aflamu, ca comitetulu in adeveru alege vreo cativa oficiali de si intre margini fórte anguste; dar' pentru acesa totusi déca comitele voiesce, nu voru fi aceia oficiali, pe cari i a alesu comitetulu, ci aceia pe cari ii va denumí comitele. Ca-ci de óra ce oficialii se alegu pe siese ani, in restimpulu acest'a déca se intempla se móra séu se abdica vreunulu, comitele supremu sub titlulu de substituire ce i compete, denumesce pe cine vré; mai departe avendu dreptu sub titlulu de negligintia séu necorespundere a suspinde oficialii alesi si a denumí in loculiu loru pe altii cu titlulu de substituire, — in fine cu titlulu de neobedientia a demisiená pe vericare oficialu alesu si a denumí in loculiu lui pe altulu, cari substituiri si denumiri fiindu valide pe 6 ani, pana la viitórí'a restauratiune nóua; si totu comitele supremu fiindu chiamatu a calificá oficialii negligenti, necorespondietori si renitenti, — cine nu vede, ca neplacundu comitelui supremu alegerea comitetului: sub titlulu de negligintia, de necorespundere si renitentia intr'unu anu scurtu destitua intregulu corpu de oficiali alesi de comitetu si va coplesí intregulu cottu cu ómenii denumiti de densulu si asia comitetulu a alesu vreo cativa oficiali, dar' pentru acesa totusi va ecsiste corporatiune de amploiati denumiti. (Aprobari in stang'a).

Si ce va face comitetulu, intre astfeliu de impregiurari? va petitioná la regimu? Acolo in daru va suplicá, ca-ci regimulu -si ride in pumni, cugetandu: e bine asia, ca-ci si eu insumi amu calculatu la acést'a candu facui se se voteze proiectulu de lege. (Adeveratu! aprobari in stang'a.)

Apoi déca mai consideramu si acesa, ca regimulu la denumirea comitiloru supremi nu respectéza statu calificatiunea, ci mai multu nascerea, si ca si pana aici denumi comitii supremi dintre aristocrati; mai departe considerandu, ca regimulu se apropia de sistem'a aristocratica cu pasi accelerati si, intrebuintiandu unu terminu militariu, cu mersu duplu (ilaritate), — o prospectu, ca unde inca va mai afá vr'unu comite supremu ce nu e de nascere aristocratu, ilu va scóte din postu; apoi mai scimu si acesa, ca aristocrati'a are de regula fórte multi ómeni de protesu (are dieu!), si asia se póte intemplá si acesa, ca comitele supremu voindu se scape cu frumosulu de vr'unu deregatoriu de economia de alu seu, va fericí cottulu cu elu, si ilu va denumí pe viétia de amploiatu cottensu, de si asia se pricepe la acést'a cá si haiduculu la tornarea campaneloru. (Ilaritate mare.)

Si fiindu faptele acestea ale comitelui supremu conforme legei, comitetulu nu póte face nemica, celu multu, pentru cá se scape de astfeliu de deregatori ce li se arunca pe capu, in corpore póte tiené liturgia cá Ddieu induratulu catu mai curundu se lu chiame in municipiulu seu din cealalta lume. (Ilaritate generala.)

E necontestabilu deci onor. casa, ca comitatele si respective municipiele se voru despoiá cu totulu de selfguvernementu si sver'a de activitate ce o aveau pana acuma, si acést'a se va centralisá in manile regimului si ale comitiloru supremi cá organele lui, de si a pusu regimulu delocu in §-lu 1 in forma de decoratiune, ca municipiele si pe viitoriu voru esercitie selfguvernementulu, inse de óra ce totu prin urmatoriii paragrafi ai acestui proiectu de lege, tóte municipiele se despói'a cu totulu precum de autonomi'a loru asia si de tóte drepturile ce le aveau pana acuma, — selfguvernementulu amintitu in §-lu 1 nu póte se fia alta decatu o satira amara. (Aprobari in stang'a.)

Asia suntemu noi onor. casa, cu acestu proiectu, cá si candu cineva si-ar' chivi cu pei frumosu pe din afara o mantéua rupta, si luand'o pe sine, ar' strigá in lume, séu déca e de lipsa se si jure, ca mantéu'a e bitusia (bunda) buna (ilaritate). E adeveratu, ca déca privimu numai din departe la una astfeliu de mantéua, chivita cu pei pe din afara apoi déca mai suntemu si scurti la vedere, séu celu pucinu ne prefacemu, ca suntemu asia, — potemu se credemu, ca acesa póte fi si bitusia (ilaritate generala); inse déca cautamu pe din laintru séu o luamu pe noi érn'a voindu se ne scutimu cu ea de reulu frigului, numai decatu ne vomu desteptá din ilusiunile nóstre, si ne vomu convinge, ca de si e pe din afara frumosa chivita cu pei, ea totusi nu e bitusia, ci numai una mantéua cá vai de ea. (Ilaritate sgomotósa.)

Si cum va fi comitetulu dupa acestu proiectu de lege? Una diumetate se va compune din proprietarii mari, asia dara diumetate voru fi aristocrati, si numai cealalta diumetate se va alege.

Onor. casa, precum aici in casa, asia si afara in tiéra, ma in Europ'a intréga pe di ce merge totu mai tare se accentua egalitatea de drepta. Si cine nu prevede, ca prin punctulu proiectului ce lu amintií acum, principiuliu egalitatii de dreptu nu numai, ca se vatama greu, ci se si lovesce cu palm'a preste facia. (Sgomotu in drépt'a.)

Si pe ce se baséza acésta dispositiune nedrépta si cu totulu contraria spiritului de timpu? Pe acesa, ca dóra se afirma, ca contribuitorii de dari mai mari, supórta sarcinile mai grele ale tierei? E necontestabilu, onor. casa, ca legea de afaceri comune si ingrigirea autoriloru ei ni au datu atate feliuri de contributiuni, incatu nu credu, ca generatiunea mai tinera a finantiloru ar' cutezá se intreprinda recitarea loru fara carte (ilaritate), si celu multu cei betrani meritati la pensiuni si-ar' rescá renumele bunu la o astfeliu de opera grea (ilaritate), si de si e mai departe adeveratu si acesa, ca aceste feliurite contributiuni tóte suntu grele si nesuportabile intr'atat'a incatu nu e chiamare usióra a decide, ca in adevaru, care e mai grea si mai apasatória, totusi mi place a crede, ca nu me insielu déca afirmu, ca dintre tóte soiurile de contributiune, cea mai grea e contributiunea de sange, — ca-ci nu se póte negá, cumca de si omulu nu bucurosu se desparte de veri o avere a sa, totusi mai cu greu se desparte de viétia (adeveratu) séu de óresicare parte a corpului seu (ilaritate, adeveratu!); deci déca regimulu la infiintiarea comiteteloru a luatu de base genulu contributiunei, atunci dintre acestea trebuiea se ié celu mai greu, adica contributiunea de sange, si de facea acést'a, precum trebuiea se faca, atunci egalitatea de dreptu nu se calcá in petióre (miscare in drépt'a). Si cu referintia la stabilirea voturiloru virile, on. regimu intrece cu multu si pe cunoscutulu aristocratu, centralistu si absolutistu br. Reichenstein fostulu vicepresiedinte alu cancelariei transilvanene, ca-ci numitulu d. baronu presentandu unu asemene proiectu de lege dietei transilvanene din 1863, in acel'a otari voturile virile in proportiune cu estensiunea municipieloru cu numerulu de 4 pana la 8, si de si s'a disu despre dieta Transilvaniei din 1863 si aici in casa, ca a fostu compusa de birocrati, pretinsi birocrati nu numai, ca nu primira acelu reu proiectu de lege, ci diet'a nici nu l'a luatu in desbatere, si éta diet'a Ungariei, casa'a representantiloru poporului, unde altcum in urmarea ingrigirei on. regimu, si amploiatii de statu facu inca unu numeru considerabilu (adeveratu, asia este!) — e gat'a a primí unu proiectu cu multu mai reu decatu celu respinsu de diet'a Transilvaniei ce erá compusa de birocrati (stang'a: dieu frumosu lucru!).

Este, mai departe, in acestu proiectu de lege unu punctu miraculosu, si anume, ca pre candu prin acestu proiectu de lege se organiséza tóte municipiele din Ungari'a si Transilvani'a, pe atunci din midiuloculu Transilvaniei se scóte partea asia numita pamentulu regiu, si organisarea acestuia se promite a se face prin alta lege. Déca s'ar dice, ca tóta Transilvani'a se va organisá prin alta lege, acést'a ar' avé intielesu si ar' si fi fórte cu cale, inse a rumpe din midiuloculu Transilvaniei o parte micutia si a o provedé cu privilegiu nou, ast'a in adeveru e lucru miraculosu (asia e!)

Candu amu pretinsu noi la desbaterea legei de nationalitate, cá acést'a se se deslege dupa principiulu dreptatii si egalitatii de drepta, regimulu si onor. casa ni a respunsu, ca ast'a nu se póte, dandune de causa, cumca acést'a ar' avé de urmare infiintiarea de statu in statu! Si acum insusi regimulu prin acésta dispositiune a lui fórma statu in statu.

Marturisescu, ca amu cugetatu multu despre caus'a dispositiunei acesteia si amu vrutu se sciu, ca ce a potutu indemná regimulu la asia ceva, — si numai dóue motive amu fostu in stare se descoperu, adica ori ca regimulu supremu din Vien'a a permisu regimului din Pest'a, cá se asupresca dupa placu natiunile nemaghiare, dar' facia de sasi, cá de poporulu seu celu alesu, a facutu esceptiune si si-a pronunciatu cuventulu de veto! — ori regimulu voiesce prin acést'a se castige in partea sa pre ablegatii sasi din Transilvani'a si cu densii a-si asecurá maioritatea de voturi in dieta pentru reesirea cu proiectulu presentu.

Déca motivulu antaiu e celu adeveratu, atunci acel'a, de si e fórte tristu pentru natiunile nemaghiare, aréta, ca pucina nedependintia are onor. regimu (adeveratu! ilaritate), inse déca se póte crede motivulu alu doilea, atunci nici natiunea saséca, nici ablegatii de sasu nu multu au castigatu cu elu, ca-ci dd. abl. de sasu potu se fia convinsi, ca in scurta timpa dupa sanctionarea legei acesteia, prin legea promisa si poporulu sasu cá si celelalte popóra din Ungari'a si Transilvani'a se voru despoiá de tóte drepturile loru (asia e!).

In urmarea acestoru premise, proiectulu de lege basandusse pe principie aristocratice, centralistice si absolutistice, eu nu lu potu primí spre desbatere speciala, cu atat'a mai vertosu, pentru ca in parerea mea prin acestu proiectu de lege nu numai, ca se nemicesce autonomi'a municipieloru, si nu numai ca devine ilusoria sver'a de activitate a comitetului, dar' si poporulu se despói'a de tóte drepturile si se restitue sistem'a absolutistica (aprobari in stang'a); apoi déca l'asiu primí, cá representante alu poporului, a caruia detorintia principala e a aperá drepturile poporului, asiu face abusu si de increderea alegatoriloru mei (aprobari in stang'a; miscare in drépt'a).

Deci afara de acestea nici din punctulu de vedere de nationalitate nu lu potu primí, ca-ci precum spusei mai susu, cu dorere amu trebuitu se esperiamu, ca regimuiu cu natiunile nemaghiare si mai alesu cu romanii si pana acuma in totu timpulu si intre tóte impregiurile a tractatu cu vitregitate, neecuitate si nedreptate; apoi prin proiectulu de lege de sub cestiune despoiandusse comitetele de drepturile loru de pana acuma, si centralisanduse acestea tóte in manile regimului si respective in manile — comitiloru supremi cá organele lui; nu sufere indoiela, ca acést'a servesce spre vatamarea drepturiloru natiuniloru nemaghiare.

Si eu sum convinsu, ca on. regimu candu a bassatu proiectulu de lege pe principiele aceste aristocratice, centralistice si absolutistice, atunci au avutu inaintea ochiloru scopulu a apesá natiunile nemaghiare, si cá ori cine se se póta convinge despre adeverulu afirmatiunei mele, n'are lipsa de alta, decatu se cetésca cu atentiune si se judece nepartialu din motivarea regimului neferitória la acestu proiectu urmatoriulu punctu: „Acea dispositiune a proiectului cá comitetele numai pe diumetate se se compuna din alesii universitatii alegatórie, éra diumetate din locuitorii si proprietarii cottului, cari solvescu mai multa contributiune, — o motivéza relatiunile deosebite ale Ungariei."

Intielesulu adeveratu si chiaru alu acestui punctu, on. casa, nu e altulu, decatu, ca precum in Ungari'a asia si in Transilvani'a ecsistandu mai multe natiuni, spre a le póte acestea, adica pre natiunile nemaghiare si pe viitoriu ale apesá, e de lipsa se se aduca acésta lege absolutistica, centralistisa si aristocratica (contradicere in drépt'a).

Apoi, ca atari dispusetiuni si astfeliu de legi ce influintia ecsercitie in tiéra spre intarirea iubirei reciproce intre locuitorii de diferite nationalitati, precum si spre fericirea patriei comune, in desbaterea acdstei intrebari nu me dimitu, ca-ci si asia o póte sci veri-cine fara multa spargere de capu; se intielege déca voiesce s'o scie.

Totusi tienu de necesariu a aminti, ca in parerea mea numai acele legi si dispositiuni servescu spre fericirea tierei, cari nu vatama drepturile poporului, si cari suntu basate pe principiele democratiei, egalitatii perfecte de dreptu si a dreptatii, si cari astfeliu servescu spre liniistirea popóraloru, — in consecintia cu acestea proiectulu de lege pen-

tru organisarea municipieloru trebuiea basatu pe principiele democratiei, ale libertatii si egalitatii perfecte de dreptu, si asia comitetulu, in locu de a infiintiá intr'ensulu una casta aristocratica, tocmai din contra trebuiea se fu compunemu amesurata principiului de sufragiu universalu; in locu de a infiintiá demnitati omnipotente de comiti supremi, trebuiea stersu inca si cele ecsistinte si nefolositórie demnitati de comite supremu si salariele anuale ce se urca la sute de mii de floreni, a le intrebuintiá pentru alte scopuri mai folositórie, asia d. e. pentru promovarea instructiunei publice si pentru educatiunea poporului.

Din tóte aceste motive eu nepotendu nici in generalitate primí proiectulu comisiunei centrali, votezu in contra lui (aprobari in stang'a). „Alb."

UNGARI'A. In dieta se fini desbaterea speciala a legei de municipalitate si se primi si in a treia cetire cu 150 da, 101 ba si 149 absenti. In 24 Iuliu se tienura 2 adunari de poporu, in cari se adusera resolutiuni pentru neutralitate nearmata. — Ce se mai dica romanii despre lovitur'a, ce le da legea municipalitatii, lovitura de mórte politica, déca si Berzenczey corifeulu versarei de sange in 48 in Transilvani'a dise in siedinti'a din 21 Iuliu, „ca face atenta legislativ'a, ca dupa sistem'a votului viriliu nici unu sufletu de romanu in Transilvani'a nu va puté intra in comisiunea comitatului si ca afla necesariu a improspetá acést'a impregiurare parlamentului, pentrucá ur'a romaniloru, care o voru trage dupa sine acestea determinatiuni, se nu se indrepte in contra natiunei ungaresci, ci numai in contra regimului. — Ce se dica romanulu la acést'a dusmania consemnata asupra viitoriului lui politicu?! Astfeliu se castiga simpathiele? —

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a 24 Iuliu. Una nota cercularia a c. Beust insciintiaza tienut'a pasiva, inse va apera si interesele monarchiei, fiindu ca lesne póte trage resbelulu si state mici in actiune comuna; apoi tienut'a Rusiei inca vine considerata, care nu va suferi o devincere a Prusiei, ci o va sprijini. Ergo impregiurarile voru dictá tienut'a Austro-Ungariei. —

Dietele se voru conchiama mai vertosu spre a alege la senatulu imperiale, care se se convóce indata. —

Vienesii simpathisasa multi cu Prusi'a, cu tóte, ca numai mai eri in 1866 ii umilise Prusi'a, pre candu tóte celelalte popóra voru numai securitatea monarchiei salvata. —

Novissimu. Pest'a 29 Iuliu. In clubulu maioritatei Deák invita pe deputati, cá se sacrifice tóte interesele private pentru caus'a comuna a natiunei; apoi decisera, cá la casuri importante deputatii se se convóce prin telegrafu. Delegatiunile se voru aduna la 2 Sept. in Pest'a.

C. Andrássy espune in dieta politic'a Austro-Ungariei. — —

Berlinu 28 Iuliu. Unu detasiamentu francesu de trei companie si 80 cai inaintá dela Forbach catra Völklingen, prusienii ii reimpinsera cu perdere de unu oficiru si optu fetiori francesi; din partea Prusiei se vulnerara vreo cativa. Se astépta atacalu pe tóte liniele. —

FRANCI'A. Metiu 28 Iuliu. Imperatulu, principele de corona si princ. Napoleonu se afla la armata. Imperatulu emise un'a proclamatiune catra armat'a de Rinu, provocanduo la aperarea onórei Franciei si a pamentului patriei. „Eu me punu in fruntea vóstra, voi veti trebui se devingeti un'a din primele armate ale Europei. **Belulu va fi lungu si ostenitiosu.** Perdurarea soldatiloru va face tóte. In Afric'a, Crimea, Chin'a Itali'a, Mexicu si ori unde amu pasitu confiniele, aflamu urmele cele mai glorióse ale parintiloru nostri. Dela succesele nóstre depinde sórtea, libertatea si civilisatiunea." —

Literariu.

„TRANSILVANI'A", fóia asociatiunei transilvane etc., care ese in Brasiovu sub redactiunea dlui G. Baritiu (éra abonamentulu se face in Sibiiu la comitetu, in Nrii sei 13 et 14 are urmatóriele materii:

Fragmente din istori'a lui Ioane Bethlen (continuare).

Paralele istorice, care incepu dupa sinodulu I-iu ecumenicu dela Nice'a si mergu pana la desbinarea definitiva a bisericeloru.

Academi'a imperatésca de scientie in Vien'a.

Calile ferate ale Romaniei in relatiune catra ale Ungariei si Transilvaniei.

Resultatele conscriptiunei poporului in Translaitani'a.

Proprietatea literaria si artistica (aparate prin legile tierei in contra furtului literariu si a retiparirei).

Mateiu Milo (biografia).

Societatea academica romana din Bucuresci.

Despre gramatic'a limbeloru romanice a lui Fridericu Diez dela Bonn. Edit. III 1870.

Revist'a scientifica, diuariu pentru vulgarisarea scientieloru naturali si fisice. Bucuresci, 1870.

Din sfer'a instructiunei publice nationale.

Acte oficiali dela comitetu.

Dupace se voru fini estrasele din istori'a lui Ioane Bethlen tom. I, se va incepe publicarea acelor documente istorice transilvane vechi, care pana acum n'au vediutu lumin'a. Alaturea cu acestea voru esí documente din anii 1848—1849 et 1850.

Mai vertosu de diece ani incóce in limb'a ungurésca se publica multime mare de documente, acte, chronice, scrisori secrete, din care se se compuna mai tardiu istori'a acelora ani in eternu memorabili. In limb'a romanésca din contra, fórte pucine lucruri s'au publicatu pana astadi din acei ani. Un'a dintre problemele principali ale asociatiunei transilvane este si cultivarea istoriei.

In adunarea dela Brasiovu din 1862 se proiectase si formarea unei sectiuni istorice. Asociatiunea sasésca lucréza dela 1842 pe terenulu istoricu cu resultate bune. Asociatiunea istorica ungurésca merge asemenea inainte si tiene adunari in fiecare anu. Fara istoria tóte epocele mari ne voru surprinde asia, incatu nu ne vomu sci folosí de ele. Atatu istori'a patriei si a natiunei, catu si pe cea bisericésca o avemu pana astadi inca numai in fragmente. Dupa unu calculu aproximativu, déca de aici inainte in vreo diece ani ar' esi la lumina pe fiecare anu totu cate cincidieci de cóle tiparite, pline totu numai de documente istorice si de chronice, pana aici necunoscute, abia amu avé materialu de ajunsu, pentrucá cineva se ne póta compune istoriele nóstre, cum se cade.

Suntu cincisprediece ani si mai bine, de candu mai alesu barbati ilustri din Franci'a si Itali'a ne batu ochii la tóte ocasiunile dicundune: Déca sunteti natiune intru intielesulu celu inaltu alu cuventului, unde ve este istori'a vóstra, a patriei si a bisericei vóstre? Éra déca o aveti, pentruce nu ni-o comunicati si nóue in traductiune? Au nu sciti voi, ca déca limb'a este identica cu individualitatea nationala, apoi acésta individualitate se representa in afara prin istori'a sa.

Éca érasi alte dile epochali, dupa a caroru trecere se póte érasi intempla, cá se fimu intrebati din nou: Cine sunteti voi? De unde ati venitu? De candu ve aflati aici? Ce drepturi aveti la patri'a, in care ve aflati?

Vomu respunde cu istori'a, déca o vomu cultiva, inavuti, invetia si — aplica intieleptiesce.

„Viéti'a dupa mórte", dedusa din misteriulu fiintiei omenesci si desiertatiunea celoru trecatórie.

Opsiorulu, alu carui adeveru va fi comprobatu cu mai multe citate din s. scriptura si din scriitorii profani, va costa cam din 8 cole tiparite in octavu pre chartia fina si a esitu de sub tipariu si se póte procura dela auctore din Gheri'a pre langa unu pretiu de 70 cr. v. a. Bunulu crestinu va aflá in densulu mangaiarea, ce o de lipsa la suportarea greutatiloru impreunate cu sarcin'a vietiei pamentesci, éra pentru preutu va fi unu manualu in unele casuri folositoriu.

Partenirea ce a documentat'o p. t. publicu literariu si prin imbracisiarea opsiorului tradusu de dsa cu numirea de „cartea St. Ioane Chrisostomu despre preutia" lasa a sperá, ca intreprinderea nu va fi desierta. —

Nr. 66. 3—3

Escriere de concursu.

I. La scól'a normale principale din Naseudu au devenitu vacante dóue statiuni de invetiatori, provediute cu cate unu salariu anuale de 300 fl. v. a.; apoi locuintia naturale si 30 fl. reluta v. a. de lemne.

Aspirantii de a ocupa verun'a din aceste statiuni voru avé de a documenta:

a) cumca scu perfectu limb'a romana, care este limb'a invetiamentului;

b) cumca au facutu cursulu pedagogicu la verunu institutu pedagogicu mai inaltu si suntu dechiarati de calificati pentru invetiatori normali;

c) cumca pana acuma au avutu una atare buna morale;

d) cari pre langa limb'a romana mai cunoscu si germana si maghiara, si cari au mai servitu cá invetiatori cu succesu bunu, se voru preferi.

II. La scól'a de fetitie din Naseudu au devenitu vacanta statiunea de invetiatórésa provediuta cu unu salariu anuale de 200 fl. v. a.; apoi locuintia naturale si 30 fl. v. a. relutu de lemne.

Aspirant'a de a ocupa acésta statiune va avé de a ducumenta:

a) cumca pana acuma a avutu una portare buna morale;

b) cumca scie perfectu limb'a romana, care este limb'a invetiamentului;

c) cumca a facutu cursulu pedagogicu la verunu institutu publicu si este dechiarata de calificata pentru invetiatorésa;

d) care pre langa limb'a romana mai cunósce si germana si maghiara, si care a mai servitu cá invetiatorésa cu succesu bunu, se va preferi.

III. La scól'a triviale de trei clase din opidulu Santu-Georgiu a devenitu vacante postulu de invetiatoriu secundariu, cu care este impreunatu unu salariu anuale de 240 fl. v. a.; apoi bani de locuintia 30 fl. si relutu de lemne 20 fl. v. a.

Aspirantii de a ocupa acestu postu voru avé a documenta:

a) cumca se bucura de una portare buna morale;

b) cumca au absolvitu cursulu pedagogicu cu succesu bunu, si suntu calificati de invetiatori pentru una scóla elementaria de 3 clase;

c) cari pre langa limb'a romana voru sci bine si limb'a maghiara si germana, apoi voru fi mai servitu cá invetiatori la asemene institute cu succesu bunu se voru preferi.

Competitorii si competitórele pentru fiecare dintre statiunile mai susu enumerate au de a-si asterne suplicele documentate la subscrisulu comitetu administratoriu de fondurile scolastice in Naseudu multu pana in 10 Augustu 1870.

Din siedinti'a comitetului administratoriu de fondurile scolarie.

Naseudu 3 Iuliu 1870.

Leontinu Lucchi m/p.,
vice-presiedinte.

Elia Burduhosu m/p.,
secret. substit.

Publicatiune.

Cuponulu la actiunile fondului nostru de intemeiare, care decade in 1-a Augustu a. c., se va solvi atatu la cass'a nóstra de aici, strat'a Cisnadiei Nr. 176, catu si prin directiunile nóstre tienutale cu 90 cr. v. a.

Sibiiu in Iuliu 1870.

Directiunea generala
a bancei generale de asecuratiune reciproca „Transilvani'a".

ANUNCIU.

Subscrisulu si lia onóre a face cunoscutu, cá are de vendutu, doi armesari de patru ani, prasiti din armesariu arabu, si épa englesa, de 15 pumni 3 policari inalti, de colórea narantiei, cómele si códele albe cá néu'a, in frunte ambi cu cate una péta alba, in trupu si in peru acesta raru, asia de bine imparechiati, catu in patru tieri nu se póta afla asia cai, parechia. — Doritorii de ai cumpera se binevoiésca a se adresa la subscrisulu.

Elisabetopole in 19 Iuliu 1870.

Iacobu Szentpéteri,
3—3 pl. negutiatoriu de cai.

CURSURILE
la bursa in 29 Iuliu 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 16	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	10 „ 80	„ „
Augsburg	—	—	131 „ 50	„ „
London	—	—	130 „ 50	„ „

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.